



Адрес: ул. „Кръстьо Сарафов, 24, 1164, София
Адрес за кореспонденция: п.к. 325, София 1000
тел. / факс: +359 2 943 11 23

www.zazemiata.org ел. поща: info@zazemiata.org

ОТВОРЕНО ПИСМО

ДО:
Г-Н ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА:
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВОТО НА ЕК И ЕП В БЪЛГАРИЯ
МЕДИИТЕ

Относно: Проект на План за възстановяване и устойчивост на Република България - октомври 2020 г.

Уважаеми г-н Дончев,

На 30.10.2020 г. беше представен от Вас Проект на План за възстановяване и устойчивост на Република България.

Добро впечатление направи призива Ви да се дават коментари и препоръки към плана, да има обществено обсъждане, но за целта срокът за коментари трябва да е по-дълъг. Добре би било и ако изпълнителната власт престане да нарушава закона и започне да отговаря на направените предложения и препоръки към важни за развитието на страната документи и решения.

В „За Земята“ все още не сме получили отговор на писмото ни от 30.6.2020 г.:

„България между възлищата и справедливия преход“

Надяваме се че ще получим отговор на него, както и на това писмо.

Прегледът на предложения Проект на План за възстановяване и устойчивост на Република България показва характерната за това правителство липса на визия и решителност за най-ефективно насочване на европейските средства, предвидени в Многогодишната финансова рамка (2021-27).

Тоест хоризонтът на това управление е само до следващите избори, а така е невъзможно да се създават качествени стратегически документи.

Да не говорим за желание за реформи. Цитирането на европейски клишета не може да прикрие некомпетентността на администрацията.

Този план би трябвало да кореспондира с други стратегически документи, да се позовава на тях и да ги развива.

Например на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. (ИНПЕК), или на проекта на Енергийна стратегия, които показваха липсата на капацитет на администрацията или обслужване на лобистки

ЗА ЗЕМЯТА е независима неправителствена организация, част от "Приятелите на Земята" (Friends of the Earth) и член на международните организации CEE Bankwatch Network (Мрежа за наблюдение на Международните финансови институции за Централна и Източна Европа), ZWE (Нулеви отпадъци – Европа), GAIA (Глобално обединение срещу инсинераторите), както и на националните Коалиция „За да остане природата в България“, „Българска антиядрена коалиция“, „България без цианиди“, „Коалиция за устойчиво ползване на фондовете на Европейския съюз“ и Коалиция за климата - България.

интереси и корупционни практики.

В тях се залага на нереалистични и напълно лишени от икономическа логика мерки:

използване на въглища до 2050 г., на корупционния, зомби проект АЕЦ Белене, наследения от правителството на Орешарски, Козлодуй 7, както и строежа на Турски поток (наричан Балкански поток), и масова газификация — въпреки намаленото потребление на газ в последните години с над 60%.

Двата документа получиха сериозни критики от ЕК по ключови теми, както и от редица независими български експерти. Но, за съжаление, не видяхме реакция от администрацията да внесе необходимите корекции.

Разбира се в съревнованието за оставане на България в миналото, обвита във въглищен прах, със своята некомпетентност и подчинение на лобистки интереси, се намеси и парламента с абсурдното си, антиевропейско решение от 31.1.2020 г., подкрепено и от опозицията, с което се задължава правителството да осигури дългосрочна работа на въглищните ТЕЦ от групата на БЕХ, независимо от мнението на ЕК. Напълно безсмислено и неизпълнимо решение, насочено само към приближаващите избори.

Преобладаващото мнение на синдикатите и различните съвети към правителството е, че лошият Брюксел ни принуждава да правим реформи съсипващи икономиката ни, че поставените в Зеления пакт междинни цели до 2030 г. са прекалено амбициозни за нас и може да се отразят рестриктивно върху българската индустрия и пазара на труда. Според тях преходът към нисковъглеродна икономика е за богатите страни, ние трябва да продължим да разчитаме на въглищата. Националните особености в историческото и технологично развитие, енергетиката, базирана преимуществено на изкопаеми горива, се изтъкват като аргументи България да остане в миналото с въглища като един от основните източници на енергия, заедно с АЕЦ.

Неадекватността на правителството към съвременните тенденции се потвърждава и от актуализираната рамкова позиция по Зелената сделка от 4.11.2020. Тя е изпълнена с жалби, че сме най-бедната страна в ЕС и по тази причина искаме 40 милиарда лева само за въглищния преход (!). Ярка проява на пълна некомпетентност, склонност към корупция и липса на икономическа логика. Проектът на План за възстановяване и устойчивост на Република България не е енергиен, но енергетиката е вплетена във всеки от четирите основни стълба, от които се състои планът.

Този парламент и правителство имат много ниско доверие на национално и европейско ниво. Правителството е под основателни съмнения и обвинения за корупция и различни зависимости. По тази причина нямат бъдеще стратегически документи, създадени от правителство, свързвано с обслужване на лобистки интереси, лишено от компетентност и бягащо от трудните решения.

Мина времето на "обсъжданията" на важни решения от управниците с кухи структури като Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС), в него

ЗА ЗЕМЯТА е независима неправителствена организация, част от "Приятелите на Земята" (Friends of the Earth) и член на международните организации CEE Bankwatch Network (Мрежа за наблюдение на Международните финансови институции за Централна и Източна Европа), ZWE (Нулеви отпадъци – Европа), GAIA (Глобално обединение срещу инсинераторите), както и на националните Коалиция „За да остане природата в България“, „Българска антиядрена коалиция“, „България без цианиди“, „Коалиция за устойчиво ползване на фондовете на Европейския съюз“ и Коалиция за климата - България.

са синдикати, представляващи 20% от работещите, назначени бизнесмени с минало от ДС, които представляват още по-мака част от бизнеса. Всъщност ролята на подобни „съвети“ е да придава легитимност на решения, нанасящи вреди на развитието на страната, обслужващи частни интереси, прикривайки липсата на прозрачност и реално обществено обсъждане.

Не може при представянето на Плана да се създават очаквания за сериозно европейско финансиране, а в основните ни документи за развитие до 2030/50 година да разчитаме на въглища, газификация и икономически абсурди като АЕЦ Белене и Козлодуй 7, знаейки че за подобни авантюри няма еврофондове.

Парите за Плана за възстановяване са осигурени от Брюксел, но изобщо не са гарантирани. Те ще бъдат разпределени сред страните членки на конкурентен принцип и има реална опасност, ако го изпратите в този лишен от амбиция, визия и готовност за реформи вид, да загубим голяма част от средствата за възстановяване.

ЕК вече е сезирана от нас като част от международни мрежи от НПО. Предложението ни към Комисията е да НЕ приема национални планове, които не са били подложени на реално обществено обсъждане с възможност за участие на всички заинтересовани страни. Трябва да сте наясно, че контролът на ЕК върху разпределението на средствата за периода 2021-27 ще бъде много по-строг след „славата“ която си извоюва това компрометирано управление и да не се опитвате да избягате от публичност на обсъжданията и вземането на решения.

Планът е изключително важен за икономическото ни развитие в близките 5-6 години. Средствата по него могат тотално да променят страната към наваксване на технологичното изоставане и по тази причина трябва да бъдат привлечени всички заинтересовани страни. Той би бил полезен, ако се опитаме да внесем повече амбиция по посока модернизация и технологично обновяване на икономиката, и приемем климатичните политики като важни за България, за качеството на живот на хората тук, а не като „натиск от Брюксел“.

Ето нашите предложения за подобряване качеството на Плана и повишаване на шансовете да получим по-голяма част от предвиденото финансиране:

- Срокът за коментари и препоръки е много кратък, трябва да бъде удължен с 2 месеца. Има малко време за обществено обсъждане и прекалено дълго време за работа на правителството на тъмно, с анонимни консултанти и лобисти. Резултатите от подобен подход вече ги цитирахме в посочените по-горе неадекватни стратегически документи излезли досега от тази администрация.

- Концентрирайте целия капацитет на институциите и гражданското общество в изработването на Плана, с акцент върху зеленото възстановяване.

- Не се опитвайте да продължавате изолацията на гражданското общество, IT сектора, иновативния и зелен бизнес, НПО експерти от вземането на решения за икономическия преход в развитието на страната.

ЗА ЗЕМЯТА е независима неправителствена организация, част от "Приятелите на Земята" (Friends of the Earth) и член на международните организации CEE Bankwatch Network (Мрежа за наблюдение на Международните финансови институции за Централна и Източна Европа), ZWE (Нулеви отпадъци – Европа), GAIA (Глобално обединение срещу инсинераторите), както и на националните Коалиция „За да остане природа в България“, „Българска антиядрена коалиция“, „България без цианиди“, „Коалиция за устойчиво ползване на фондовете на Европейския съюз“ и Коалиция за климата - България.

- Задължително използвайте съвременните технологии за онлайн комуникация, не е нужно всички да се снимат с премиера, но е важно да получават навреме цялата информация, да имат равен глас с останалите и да е гарантирана обратна връзка с администрацията.

- Ако решите да използвате съществуващия НСТС - той трябва да бъде реформиран и разширен с привличане в него на всички заинтересовани страни с осигурена равнопоставеност, на базата на онлайн комуникация и възможност за получаване на мнения от всички заинтересовани страни по различните направления и основни стълбове на Плана.

- Дайте еднакъв статус и тежест при гласуването в съвета на всички участници в планирането на мерките в Плана.

- Осигурете споделяне на навременна и еднаква информация за всички участници.

- Определете точни правила за изразяване на мнения от участниците, както и разумен срок за обратна връзка от институциите по отношение на предложенията на участниците.

- Имате изключителна възможност да поправите част от грешките на вашето управление, да покажете готовност за осигуряване на по-модерно развитие на страната в следващите години (тоест, да покажете мислене по-далеч от следващите избори). Като осигурите чрез участие на всички заинтересовани страни качествен и амбициозен План за възстановяване. А чрез него - и необходимите средства за начало на дълго отлаганите икономически реформи в страната.

Готови сме да участваме в консултации по изработването на Национален възстановителен план.

За допълнителна информация и контакти:

Тодор Тодоров

Координатор в направление Енергия и климат в Екологично сдружение За Земята, координатор за България по темата справедлив енергиен преход на международната мрежа CEE Bankwatch

Моб: +359 887122801

t.todorov@zazemiata.org